

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Yılmaz Tunç** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Serhat EREN
Diyarbakır Milletvekili

Maraş Türkoğlu L Tipi 2 No'lu Kapalı Cezaevi'nde tutulan Hikmet Çalağan, 1993 yılında gözaltına alındıktan sonra tutuklanmış, Devlet Güvenlik Mahkemesi tarafından "Devletin birliğini ve bütünlüğünü bozmak" suçlamasıyla müebbet hapis cezasına çarptırılmıştır. Aradan geçen 32 yılın ardından, 30 yıllık ceza infaz süresini fiilen tamamlamış olmasına rağmen tahliyesi yapılmamıştır.

Çalağan hakkında verilen tahliye engeli, yalnızca geçmişte aldığı hücre cezalarına dayandırılmakta, bunun dışında herhangi bir yasal ya da objektif gerekçe gösterilmemektedir. Oysa bu durumla ilgili olarak yapılan başvuru sonucu, Anayasa Mahkemesi 2024 yılında "hak ihlali" kararı vermiştir. AYM kararında, infaz süresi dolmasına rağmen tahliyenin engellenmesinin özgürlük ve güvenlik hakkını ihlal ettiği açık biçimde belirtilmiştir. Ancak buna rağmen, ilgili mahkemeler ve Yargıtay, AYM kararını tanımamış; AYM hükmü fiilen uygulanmamıştır. Aynı koşutta kalan bir diğer mahpus için verilen benzer AYM kararının uygulanmış olması, uygulamada yaşanan çifte standardı açıkça ortaya koymaktadır.

Bu bağlamda;

1. Hikmet Çalağan, 30 yıllık infaz süresini fiilen tamamlamış olmasına rağmen hangi gerekçeyle hala cezaevindedir?
2. Anayasa Mahkemesi tarafından 2024 yılında verilen "hak ihlali" kararı neden uygulanmamaktadır? Bu kararın gerekçeleri neden mahkeme ve infaz kurumları tarafından dikkate alınmamıştır?
3. Anayasa Mahkemesi kararlarını uygulamamak hangi mevzuata dayandırılmaktadır? Bu uygulama, Anayasa'nın üstünlüğü ve yargı erklerinin görev sınırlarıyla nasıl bağdaştırılmaktadır?
4. Çalağan hakkında verilen tahliye engeli yalnızca hücre cezası geçmişine mi dayanmaktadır? Bu cezaların içeriği ve süresi nedir? Disiplin cezalarının tahliye süreci üzerinde belirleyici etkisi yasal olarak nasıl tanımlanmaktadır?
5. Hikmet Çalağan'ın özgürlüğünün hukuka aykırı şekilde engellenmesi nedeniyle, Bakanlığınız süreci yeniden değerlendirmeyi planlamakta mıdır?

6. Anayasa Mahkemesi'nin kararlarını uygulamayan infaz hakimlikleri ve Ağır Ceza Mahkemeleri hakkında herhangi bir idari ya da disiplin denetimi yapılmakta mıdır?
7. Hikmet Çalağan gibi infaz süresini tamamladığı halde çeşitli keyfi gerekçelerle tahliye edilmeyen kaç mahpus bulunmaktadır? Bu mahpuslar hakkında yürütülen başvuru süreçlerinin durumu nedir?